Ն. 4315 1880 ՄԱՐՏ 24 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — ԵԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՍՖՐԱՆԿՈ 5 ԱՊՐԻԼ ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ Ն. 4315

ՓԻԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ
»
Սլաթայ, 5
Իչի » 2 1/2

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 12
Սլաթը այ, » 6
Իչ այ, » 3
Բոսթա իւճրէթի պիղէ այիտ տիր։

Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտ

Անանցողաբի Էֆիւառ

ՄԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

1297 ՄԱՐՏ 24 — 1297 ՐԷՊԻ ԻԼ ԱԽԻՐ 24

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղրշ.
Իքինճի » » » 2 ղրշ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղրշ.

Իլան սրբասրնա գոնուլմաեան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթը 5 ղրշ.

Մէքթուպլար Կ. Ց. Փանոսեան իսմինէ եազըլըր։

Խթանպոլտա, Գալաթատա Բէնչէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պէրլին, 3 ապրիլ

Ալմանեա իմբէրաթօրու հաղրէթլէրի սօղուգ ալմըշ օլսըղընտան օտասընտան տիչարը չըգմամագտա տըր։

Լօնտրա, 3 ապրիլ

Շիմտիեէ գատար մալիւմ օլան ինթիխապաթ նէթայիճինտէն անլաշըլսըղընա կէօրէ, բարլամէնթօ իչին, հէյեէթը վիւքէլսյի հաղրրէ թարաֆտարանընտան ադա օլընան ինթիխապ 67 տայիրէտէն չիմտի լիպէրալ ֆըրգասընտան ադա ինթիխապ օլընմըշ, վէ լիպէրալ ֆըրգասընտան ադա ինթիխապ օլընան 16 տայիրէտէն տախի հէյեէթը վիւքէլսյի հաղրրէ թարաֆկիրանընտան ադա ինթիխապ օլընմըշ տըր։

Լօնտրա, 3 ապրիլ

Հէյեէթը վիւքէլսյի հաղրրէնին միւրէվվէճի էֆքեարը օլան Սթէնսբրա զաղէթասը, բարլամէնթօ ինթիխապաթը ճէտիտէսինտէ, լիպէրալ ֆըրգասընդն մուվաֆֆաղրեէթինտէն պահսէ, «Հէյեէթը հաղրրէյի վիւքէլանընդն ֆըրսաթը հիւքիւմէթի կէչմիշ տիր» տէմիշ տիր։

Թայմս զազէթասընդն պէեանընա կէօրէ, լորտ Կրանվիլ վէ մարքի տը Հարթինկթընդ, վէ միւսիւ Կլատսթընդ սէրպէսիեէթ թարաֆտարանընտան պիր հէյեէթը վիւքէլա թէչքիլ իյլէեէճէքլէր իմիշ։

Լօնտրա, 3 ապրիլ

Ումումէն զանն օլընտըղընա կէօրէ, ինթիխապաթը ումումիէտէն սօնրա սէրպէսթի թարաֆտարանը բուէսասընտան թէչէքքիւլ իտէճէք հէյեէթը վիւքէլա բէք աղ տէվամ իտէճէք տիր, չինքի, Իրլանտալլար, սէրպէսթի թարաֆտարանընդ իլթիղամ ինթէզէր իսէ, ֆըրգայի մէղքիւրե էքսէրիեէթը լաղմէյի գաղանամաեաճաղընտան, բարլամէնթօ թաթիլ իտիլէճէք տիր։

Պէրլին, 3 ապրիլ

Իմբէրաթօր Կիյեոմ հաղրէթլէրի քէսպի ագիեէթ ինթիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ինկիլթէրրատա վուգու պուլաճագ թէպէտուլի վիւքէլաեա տայիր պաղը մէմալիքի միւհիմմէեէ վարիա օլան թէլէկրաֆլար իւզէրինէ ալտրըղըմըշ մալիւմաթա կէօրէ, լորտ Հարթինկթըն ըէյլսի վիւքէլա, վէ լորտ Կրանվիլ խարիճիեէ, վէ Մ. Կլատսթընթն մալիեէ, վէ Մ. Զըլսբը պահրիեէ, վէ Մ. Կօշ տախիլիեէ, վէ Մ. Պրիկըլ թիճարէթ նազրրը թայեին օլունաճագլար իմիշ։ Մ. Լօրօ տախի պէլա մէէմուրիյէթ մէճլիսի վիւքէլաեա տախիլ օլաճագ իմիշ։

Պու թէպէտուլաթ իւզէրինէ, Ինկիլթէրրանընդն Տէրիսատէթ սէֆիրի սբը Հէնրի Լաեարտընդն եէրինէ լորտ Օտո Բըսէլ, Տէրիսատէթ Ինկիլթէրրա սէֆիրի թայեին օլունաճագ իմիշ։ (Վոէբ)

—Ալտրըղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, Տէրիսատէթ Ինկիլթէրրա սէֆիրի սբը Հէնրի Լաեարտ հաղրէթլէրի, Ինկիլթէրրատա վուգու պուլան ինթիխապաթտա է.քսէրիեէթ գաղանաճագ օլանլար սէրպէսիյէթ ֆըրգասը օլաճաղընա իգնա օլարագ, շիմտիտէն Պիգընսֆիլտ գապինէսինին մաղլուպիէթինի շիպհէսիզ ատտ իթմէ.քտէ տիր։ Շունու տախի խապէր ալտըգ քի սէֆիրի միւշարիլէյհ, խթիֆասընը վիրիպ Ինկիլթէրրաեա կիթմէ.ք իչին ինթիխապաթընդն նէթիճէսինէ պէքլէմէ.քտէ տիր։ (Ֆոբ)

—Ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ, մէճլիսի մախսուսը ֆիւքէլա ինիգատ իտիպ, Սաֆվէթ բաշա վէ Խայրէտտին բաշա հաղարաթը տախի մէճլիսատէ հաղըր պուլունմուշլար տըր։ Մէվզուլի պահս օլան մէսէլէ, պիւտճէ մէսէլէսի օլուպ, օլ պապտէ բէ.ք էթրաֆը միւզա.քէրաթ լճբա օլունմուշ իսէ տէ, հէնուզ պիր նէթիճէ հասըլ օլամատըգը իշիտիմիշ, վէ քէյֆիեէթ մէճլիսի ախէրէ թաայիդ օլունուպ, տիւնքի կիւն տախի մէճլիս ադա օլունմատըգընտան, պու կիւն մէճլիս ադա օլունուր իսէ, միւզա.քէրէյի մաղահաթ իտիլէճէկի տէրքեար պուլունմուշ տուր։

—Կօսինէ վէ Բլավէեէ պէտէլ վէրիլէճէէ.ք արագի հադգընտա վէրիլէն դարարընը իրատէյի սէնիյյէսի բաղար կիճէսի չըգմըշ, վէ մուճիպլինճէ քէյֆիեէթ իթմալիա սէֆիրինէ թէպլիկ պույրուլարագ, սէֆիրի միւշարիլէյհ թարաֆընտան տախի Գարատաղ ըրէնսինէ թէպլիղ օլունմագ իւզրէ, Իթալիա դապլինէթօսունա իչար գըլընմըշ տըր։

—Իթալիա սէֆիրի գոնթ Գոլթի կէլէճէէ.ք բէնչէնպիհ կիւնիւ մէէզունէն վէ մուվագգաթէն մէմլէքէթինէ ադիմէթ իտէճէկինտէն, եէրինէ գալաճագ մաղահաթկիւզրը էվվէլսի կիւն Պապը Ալիեէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Ֆուրնիէ տախի կէլէճէէ.ք չարշէնպիհ կիւնիւ. մէմլէ.քէթի ճանիպինէ կիտիեօր։

—Վէյլի Մէհէմմէտին մուհաքէմէսինէ մէէմուր օլան տիվանը հարպ, կէչէն բէնչէնպիհ կիւնիւ տայիրէի զապթիեէտէ հէ.քիմէր էնճիւմէնի իճթիմա իթիմ.քէն սոնրա, ադշամ իւսթիւ իճթիմա էյլէտիկինտէն, բէնչէնպիհ կիճէսի սաաթ սէ.քիզէ գատար միւնագբա պուլունմուշ, վէ օթուզ իւչ թապիպ միւմանիլէյհին ճինինէթ վէ ատէմի ճինինէթի հադգընտա, շիմտի պիր հիւքմ վէրիլմեեէճէկինի, վէ մուայենէեէ միւհթաճ իտուկինի պէեան իթմէլերիյլէ, տիվանը մէզքիւր մաղնունը ալէյհին ամբքպպաեա թէպլիմինէ վէ մուվագգաթէն մուհաքէմէնին թաթիլինէ գարար վէրմիշ տիր։

—Ումում խըամէթ.քեար վէ խըամէճիլերի պիթթահրիր, թահթը.քէֆալէթ վէ ինթիզամա արմագ իչին թէչքիլ օլունան խըամէթ.քեարան լընճասը հէյեէթինին, զապթիեէ նէզարէթի թարաֆընտան թահթը թէվզըֆա ալընըբըղընը եազմըշ իտի.ք։

Եվվէլսի կիւն Տէրիսատէթ մէբքէպի պիտաեէթ ճէզա միւատտիլի ումումի մուավինլիկինին թալէպի իւզէրինէ, լընճա հէյեէթինին մահ.քէմէյի պիտաեէթ ճէզա տայիրէսինտէ մուհաքէմէյի ալէնիեէսի իճրա դըլընմըշ, վէ օլունան խթիմադ իւզէրինէ, մահ.քէմէ լընճա, .քեաթիպ վէ մէէմուրլարընդն հապսինի մուճիպ պիր շէյ կէօրէմէյիպ թահթը քէֆալէթտէ թաթլիեէյի սէպիլէրինէ, վէ եալընըզ Գատըեան Յակոբ էֆէնտինին, պու կիւնքի բաղար իրթէսի կիւնիւ պաղը զէվաթ ճէլպ իլէ իբմալը մուհաքէմէեէ գատար մէվզուֆիեէթինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Հայտար բաշա տէմիր եօլու, օն պէշ սէնէ միւատէթլէ միւսիւ Հանընա վէ շիւրէ.քեատընա իճար պույրուլմուշ տուր։

Իճար չարթլարընա տայիր ալընան մալիւմաթլարա կէօրէ, շիր.քէթ, տէմիր եօլարընդն թամիրի իչին շիմտի 500 պին ֆրանք սարֆ ու խարճ իտէճէ.ք տիր։

Հասրլաթընդն եիւզտէ ալթմընը մարաֆա, վէ եիւզտէ դըրդընը, սարֆ օլունաճագ մէպլաղընդն թէէտիյէյի ֆայիզյէ ըէս էլ մալինէ թախսիս իտէճէ.ք, վէ սէնէվի ֆայիզ օլարագ եիւզտէ օն, վէ մահսուսպ ադճէսի օլարագ եիւզտէ իչ վիրէճէ.ք տիր։

Հէր նէ վագըթ տէվիէթ, շիր.քէթտէն տէմիր եօլլարընը էրի արմագ իտթէր իսէ, շիր.քէթին գայիտէթէն իսպաթ իտէճէկի մաղարաֆընը թէէտիյէ իթաի.քտէն պաշգա, թաղվինաթ օլարագ շիր.քէթէ եիւզ պին ֆրանք վիրմէ.ք լազըմ կէլէճէ.ք տիր։ Պու շէրայիթի զիր.ը օլունան եօլլարընը իճարը հագգընտա վէրիլէն դարարընը իրատէյի սէնիյյէսի շերէֆսուտուր օրմուշ օլմաղլէ, եագգընտա տէվր ու թէէտիմ գայիտէսի իճրա օլունաճագ տըր։

—Իթալիա սէֆիրի գոնթ Գոլթի կէլէճէէ.ք բէնչէնպիհ կիւնիւ մէէզունէն վէ մուվագգաթէն մէմլէքէթինէ ադիմէթ իտէճէկինտէն, եէրինէ գալաճագ մաղահաթկիւզրը Էվվէլսի կիւն Պապը Ալիեէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Ֆուրնիէ տախի կէլէճէէ.ք չարշէնպիհ կիւնիւ. մէմլէ.քէթի ճանիպինէ կիտիեօր։

—Պու կիւն տալիեէ հէյեէթինէ նէբոբի մնաշ վէրիլէճէկի իշիտիմիշ տիր։

—Ֆէրիդանը քիրատաան Շէվքէթ բաշա հաղրէթլէրի, պու քէրրե պէշինճի օրտուլի հիւմաեունա մէէմուր պույրուլմուշ օրտուղուտան, պիր գաչ կիւնէ գատար մահէլլի մէմուրեեէթլէրինէ կիտէճէ.քլեր տիր։

—Նէօլոզոս զաղէթասընընը պէեանընա կէօրէ, ուսուլը մուհաքէմէյի հուգուգ վէ ճէզա նիզամաթը ճէտիտէսինի թէտգիգ մէէմուր վէ սէֆարէթ թէրճէմանըրընտան միւրէ.քէպ օլան գոմիսիօն, չըգան հաֆթա տախի պիր գաչ քէրրե իճթիմա իթմիշ, վէ ուսուլը ճէզա նիզամնամէսի հագգընտա կէչէն հաֆթա Ֆրանսա մուրախասը Մ. Բօկսնան թէէլիֆի գոմիսիօնու մէզքիւր թարաֆընտան գապուլ իտիլմիշ տիր։

Միւմայիլէյհին գալէմէ ալարագ թէքլիֆնամէ մէալինէ կէօրէ, նիզամնամէյի մէզքիւր, Ֆրանսա գավանիյինտէն պաղը թատիլաթ իլէ մուգատտէմա թէրճէմէ օլունմուշ իմիշ։

—Վիէննատան Սթէնսբրա զաղէթասընա չէ.քիլմիշ օլան պիր թէլէկրաֆ մաելինէ նէզարէն, Բուսիա իմբէրաթօրու հաղրէթլէրի, Պուլղարիսթան բրէնսինէ, պիր հարպ սէֆինէսի իլէ 40 պին թիւֆէնք վէ պիր գաչ թօր հէտիյէ իթմիշ տիր։

—Վայնէր Արկիմէ.ինը Յայթունկ զաղէթասը, Բուանիանընը ըէյլսի վիւքէլասը միւսիւ Պրաթիանօնընը սէյլեահաթընտան պահս իթտիյի սըրատտա տէէօր.քի, «միւսիւ Պրաթիանօ, Ավսթրիա իլէ պիր մուահէտէյի իթթիֆագիյէ ադատ իյլէմէ.ք իչին Վիէննաեա կէլմիշ տիր։ Իշպու մուահէտէ ադտ օլունմուշ տուր։ տիմէ.ք տիր.քի, Ալմանեա պունա մուվաֆագաթ իթմիշ տիր, պունատան պէօյլէ Պալգան նիմ ճէզիրէսի Բուլարընը եէնի պիր հիւճումընա դարշը իւչ միլեոն սիւնկիւ իլէ մուհաֆաղա, վէ սրլավլըգ պունտան պէօյլէ իբիեէ թագսիմ իտիլմիշ, եանի, ճէնուպի սըլավլար իլէ շըմալի սըլավլար. պունլար, կէչիրմէզ պիր հուտուտա պիր չօգ վաղըթ իչին եէ.քտիկերինտէն այրըլմըշլար տըր։»

—Իրան տէվլէթինին սաղըգ ճիւատ .քեարբէրաղը հաճի Միրզա Հէզի, չըգան ճիւմաա կիւնիւ Խութանպօլտա «հաճի Աշիր» խանընընդն սօգաղընտան կէչէր.քէն, պահրիեէ ասքերի գրեաֆէթինտէ պէշ նէֆէր իւզերինէ հիւճում իլէ, տէրուտնինտէ քէնտի միրի իլէ ալթը լիրա պուլունան .քէսէսինի գաբմըշ օլտուղընը կիպի, էլինտէ.քի չէմսիսինի տախի ալմըշլար տըր։

—Ճիւմաա կիճէսի, սաաթ ալթը գարարըլարընտա, Գալաթատա Խավկար խանը ճիվարընտա Եէմշճի սօգաղընտա վաղը պիր .քեարկիր լօդանթատան հարիդ ղուհուր խէրէ.ք, իթթիսալինտէ պուլունան դահվէ վէ բէրու.քեար տիւ.քեանլարընա սիրաեէթլէ, եալընըզ իւչ պապ տիւ.քեան միւհթերէ.ք օլտուղու հալտէ պաստըրըլմըշ տըր։

—Ալմանեա տէվլէթի թարաֆընտան պահրիեէ նէզարէթի պաշ թէրճէմանը Ֆիւբէլեան էֆէնտիեէ Ալմանեա թաճը նիշանընտան պիր գըթաբ իթա օլունմուշ տուր։

—Կէչէն ճիւմաա կիւնիւ ասքերի պահրիեէ նէֆէրաթընտան պիրի ճէպրէն Գալաթա գուլէսի ճիվարընտա Պէյլա Վխթանամ գաղնօեա կիրմէ.ք խթէտիկինտէն, դաղնընընդն կարսընըրընտան պիրի դարշը կէլտիկինտէ, նէֆէրի մէրգում ճէպլինտէն պիր դամա չըդարըպ կարսընուն դալչասընտան իլի եէրատէն վուրմուշ տուր։ Ասքեր տերատէթ օլունարագ Գալաթա սէրայը մէրքէզինէ կէօթիւրիլմիշ տիր։

—Պու կիւնլէրտէ պիր կիճէ, Պէպէ գարիեէսինտէ, տաղ թարաֆլարընտա վաղը պիր խանէեէ պիր նէֆէր խըրսըզ կիրմէ.ք խթէմիշ իսէ տէ, օլ արալըգ պէ.քճի կէչմէ.քտէ օլտուղունան, սարիդի մէրգում, գօլայըգլա էվվ կիրէպլիմէ.ք իչին չըգարըպ պիր թարաֆա գօյմուշ օլտուղու տեագ դապըսընը վէ բալթօսունու պիլէ ալմահա վաղըթ պուլամաեարագ, տէրհալ գըչ իբինի չէօզմիշ, վէ տաղլարա տօղրու ֆիլար լյէմիշ տիր։

—Ալմանեա տէվլէթինին Տէրիսատէթ գօնսօլոս վէ.քիլի Մ. Պուլթմըն, Եաշ շէհրի գօնսօլոսլուղունա թայեին օլունտուղունտան, էվվէլսի կիւն մահէլլի մէէմուրիեէթինէ միւթէվէճճիհէն ադիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Իզմիտ տախիլինտէ պուլունան ճէիդէյի մուհաճիրինին խաշէ վէ իսքեանլարընա լազըմ կէլէն մուավինէթտէ պուլունմագ իւզրէ. շէհիր էմանէթի թահսիլաթ մէէմուրու Խուրշիտ էֆէնտինին մէմուրէն կէօնտէրիլմիկի իչիտիմիշ տիր։

—Պիր թագըմ հայտուտար թարաֆընտան կէչէնտէ էսիր իտիմիշ օլան Ինկիլիզլի միրալայ Մ. Սինկ, պու քէրրե հայտուտարընն էլինտէն գուրթուլմուշ օլմասը.յլա հէր թարաֆա էշգըեանընն տէֆ ու թէնքիլինէ պիլմիսարտա, տասքիրի շահանէ վէ մէմուրլարի մահէլլինէ վէ մուվագգաթ զապթիեէ էֆրատը մարիֆէթիյլէ, էբէյլիճէ մուվաֆֆաղըյլեէթ հասըլ իտիլմըշ օլտուղու, ճիւմէյի միւսթախպէրթատան օրմաղլէ, վէ բիվանէթի մէվտուգաեա կէօրէ, եէնի շէհիրատէն հարէ.քէթ իթտիրիմիշ օլան թաղուրըրընն Ալասոնիա իլէ Դաթերինա վէ Դարէֆրէեէ հուտուտարընտա թէատուֆ իյլէտիլէրի էշգըեատան պիր օթուղ գատարընը թէէֆ իյլէտիլէրի, վէ Սիրօղ թարաֆլարընճա տախի պունա եազըն պիր գաթլիեաթ օլտուղու, վէ ալընան բէյմի թէլէկրաֆ մուճիպինճէ, Վխտինէճէ տախի պիրի գաթլ վէ եէտի սէ.քիզ գատարը հայեէն տերատէթ իտիլմիկի անլաշըլմաղլա, քէմալի կէրմի իլէ Էշգըեաա թաագիզ իտիլէրէ.ք, շու պիր ի.քի կիւն էչինտէ խայլեմինին վիճուտալէրի օրթատան գալարընընմըշ օլտուղու Զէմանղաղէթասընտա օգունմուշ տուր։

—Պունա վէ Հէրսէ.քտէ պուլունան օրթօտո.քս ումուրը բուհանիեէ մէմուրլարը հագգընտա Ավսթրիա սէֆարէթի իլէ Բուսմ բաթրիյի միեանէսինտէ պիր մուգավէլէնամէ ադա վէ իմզա օլունմուշ իսէ տէ, Ավսթրիա տէվլէթի թարաֆընտան Պունա վէ Հէրսէ.քտէ իդամէ.յի ասքեր իթմէ.ք մատտէսի, Պէրլին ահամէսի մուճիպինճէ պիր մատտէ.յի մուվագգաթա օլտուղունտան պահսը, մէզքիւր մուգավէլէնամէնին Պապը Ալի թարաֆընտան թասդիգ օլունմամըշ օլտուղունու Բուսմ զաղէթալարընտան նագլէն պէեան իյլէմիշ իտի.ք։

Պու տէֆա վաղըթտա օգունտուղունա կէօրէ, վագտա Պունա վէ Հէրսէ.ք դրթալարընտա.քի օրթօտո.քս էհալինին ումուրը բուհանիեէլերի հագգընտա, կէրէ.ք Պէրլին մուահէտէնամէսինտէ վէ կէրէ.ք Ավսթրիա իլէ ադտ օլունան մուահէտէյի խուսուսիեէտէ հիչ պիր շէյ պէեան օլունմամըշ օլտուղու ճիհէթլէ, Բուսմ բաթրիյի էֆէնտի հաղրէթլէրի իլէ Ավսթրիա սէֆարէթխանէսի միանէսինտէ պիր մուգավէլէնամէյի մախսուսուն ադտը մէսէլէսի միղա.քէրէ օլունմուշ իսէ տէ, իմզալանմազտան էվվէլ, Պապը Ալինին նագարը թէտգիգ վէ թահդիզընա արդ օլունմուշ, վէ Պապը Ալի տախի մէզքիւր մուգավէլէնամէնին տատէմի միւղումունտան պահսը, իմզա օլունմամասընը թավսիեէ էյլէմիշ տիր։

—Մինչեւ բաշանքն հայիզ օլտուղու իմիթիեազ հագդքնտա իգթիզա խտէն չէրայիթին պիր գբսմը, պու քէրբէ եէնիտէն մէճլիսի մախսուսը վիւքէլատա թէղէքքիւր օլունարագ, ճումատա իրթէսի կիւնիւ հուղուրը հազրէթի Բաահչահիեէ արզ խտրմիշ տիր։

—Սէյանի.քտէն մարտ 29 թարիխի իլէ Լա Թիւրքիեէ եազբէօրլար.

Ինկիլթերրանքն Սէյանի.ք գօնսօլոսու միւսիւ Պլիւնթ, վէ հայտուտլար էլինէ էսիր տիւշմիւշ օլան միրալայ Սինկ, բէնճէշնպիհ կիւնիւ Գօնտոր նամ սէֆինէ իլէ պուրաեա վասրը օլտուլար։

Պէր արալըգ միրալայ Սինկին սուլու կաղ իլէ տիրի տիրի եադբլաճաղը թէվմանուրու շուեու պուլմուշ օլտուղունտան, միրալայը միւմայիլէյհին թախլիսի հագդքնտա պէյիւ.ք վէսվէսէլէր խտրմիշ տիր։ Դարարը մէղքիւր խտ, պու իշտէ միւսիւ Պլիւնթին իքի եիւզիւլիք իթտիկինէ տայիր էշգբեա եէտինէ վասրը օլան պաղը եանրը մալիւմաթլար իւղէրինէ վիրմիշ խտի։

Ինկիլիզ գօնսօլոսու, վէ միրալայ Սինկ իսկէլէեէ չբգաբդլարընտա խընճախընճ պիր ճէմիեէթ խթիգպալէրինէ կիտիպ ըբխէքմարտան գօնսօլաթօխանէնին գաբուռունա գատար կիւճ իլէ կէչիլէպիմէ.քտէ իտի։ Միրալայը միւմայիլէյհ, ճալիպը թէվճճիւհ պիր քիմնէ օլմաղլէ, պուրատա բէ.քչոգ տօսթ դաղանմըշ տրը։

Միւմայիլէյհ Նիգօ նամ բէյիսը էշգբեանքն ֆէնրը հարպճա օլան մէհարէթինտէն միթէհայիր գալմըշ տրը։ Բէնտիսինին նագլինէ կէօրէ, եէր եէր հէր պիր աղաճքն արգասքնա պիրէր նէօպէթճի գօնբրմըշ օլուղ, պունլար եէտէրինտէ.քի տիւպիւնէր իլէ ուզագտա կէօրտիւ.քլէրի էն ճիւղի հարէ.քէթի պիրէ իշարէթլէր իլէ խապէր վիրմէ.քտէ իմիշլէր։ Նէօյէ քի միւսիւ Պլիւնթի Դամէրինա խիկէլէսինէ չբգաբ չբգմազ, Նիգօնքն օրտու մէրքէղի պունտան խապէրսաբ օլմուշ տուր։

Միրալայ Սինկ քէնտի էսարէթինին իլ.ք կիւնէրի պիր խայլի միւատէթ տաղտա կէզմիրիլիպ, նիհայէթ չագբլար մինտիպ պիր մահէլ պուլբպ վէ տէրին պիր չուդուբ աչարագ միւմայիլէյհի միւատէթի էսարէթինտէ ալթը նէֆէր էշգբեանքն էմրի մուհաֆազասընա թէսլիմ խտրմիշ օլտուղու հալտէ մէղքիւր չուգուրատա հբֆզ իթմիշէր տիր։

Նիգօ դբստա պօյլու, վէ էնլի ումուղու պիր շախտ օլուպ, սիմասընտա վահշիանէ պիր շիտատէթ էսէրի կէօրիւմէ.քտէ, վէ քէնտի քիւսթախլըգը իլէ բէֆիդէրի իւղէրինէ իճրայի նուֆուզ իլլէմէ.քտէ տիր։ Մէրգում մուխապէրատթա պաշլանտրըգնտա, հագդքնտա պիր տէսիսէ վուգուտա կէթիրիլէճէ.ք տիր տէյի շիպհէ իթտիկինտէն, եէտինէ պիր քէօյլիւ իլէ զէվճէսի վէ իքի նէֆէր էվլատլարը բէհէն գօնուլմուշ տուր։ Նիգօ պու քէօյլիւեէ, սագքն քէնտինի, էկէր պիղի ալտատթը իսէն։ Էվլատլարընքն պաշլարը գաղուն կիպի տեագլարքն էօնիւնտէ եուվարլանտաճաղ տրը,» տէմիշ տիր։

Մախլուպ օլան օն իքի պին լիրա պիր տաղաճ քէօքիւ իւղէրինտէ օթուրթատուրմուշ օլան միւսիւ Սինկ մուվաճէհէսինտէ պիրէր պիրէր սաերլբպ թատարդ խտրմիշ տիր։ Պատէհու միրալայը միւմայիլէյհին սէպիպի թախլիեէ օլընբպ, ոճն պիր մուամէլէյի բէսմիէյի իյֆա իթմէ.ք իւղրէ իքինճի տէֆա օրտաղ թէքրար ճէլպ օլընմըշ վէ պիր պարատաղ տու իշտիրիլիպ, պատէհու բուէսասյի էշգբեատան օն եէտի նէֆէրի սբրա իլէ միւմայիլէյհին եանընա կիտիպ քէնտիսինէ սարբմըշլար, վէ հագդքնտա իճրա իթթիքլէրի մուամէլէյի աֆվ խտիպ իթմէտիքլէրինի պիւալ էյլէմիշլէր տիր։ Միրալայ թատպիտթի իլէ ավֆ իթտիկինի սէօյլէմիշ, վէ կիթմէզտէն էն էվվէլ էսարէթի զեմանընտա էշգբեատան պիրինէ իգրաղ էյլէտիյի պէշ ատէտ լիրա եինէ քէնտիսինէ իատէ գբլբնմըշտրը, չուրասը ճայի ալդգաթ տրը.քի միւմայիլէյհին իւզէրինտէ պուլունան պիր սաաթ իլէ 30 ատէտ ալթունու ալմաղ իչին հիչ պիր թէճրիւպէ խտրմէմիշ տիր։

Էշգբէա միանընտա սբնուֆը միւսթէրիֆէտէն պիր թագըմ էշխաս պուլընմադտա խմիշ։ Եզճիւմ լէ իչէրինտէ զաեէթ տէ.քպաղ պիր բաբաղ վար իմիշ։ Ղալիպա Նիգօնքն էշգբեա ֆբրդասը իչինտէ.քէ սաալբգ զէմանընտա օսանբմտեբպ, պունլար վագբթլարընը.քեաղրա օեունլարը վէ պու եիւզտէն սբդ սբդ զուհուրա կէլէն միւնազասլարը կէչիրիրլէր խմիշ։ Միւսիւ Պլիւնթ պունլարա, իքի բբմօրէր, իքի գարապինա վէ պիր չօգ տաաթ կէօնտէրմէ.քլիկէ սէօզ վիրմիշտիր։

Սէօյլէնտիկինէ կէօրէ, ճիվար մահէլտէ հայտուտլբգ իտէն տիկէր շագբլար, մէղքիւր օն իքի պին լիրանքն ալէա պիր շի.քեար օլտուղունու կէօրէրէ.ք, պաղը Արնավուտլարա պիրլէշմիշլէր, վէ Նիգօ էշգբեասընը թատադիպ իպթիտար էյլէմիշլէր տիր։

Մէմուլ իտէրիմ.քի կէլէճէ.ք մէ.քթուպմատա միւսիւ Սինկին էսարէթի հիքեաեէսինի իքմալ խտիպ, պէնտէնիզճէ զաեէթ էհէմմ կէօրիւնէն Մագէտոնիա էշգբեասընքն կէչիրտիյի էօմր հագդքնտա պաղը մալիւմաթ վիրէճէ.յիմ։

—Ալֆիրանկա մարտ 22 թարիխլէ Եանեատան Դուրիէ տ'Օրիան զաղէթասընա պէր վէճհի ամի եաղբմբշ տրը։

«Տէվլէթի Ալիեէ իլէ Դարատաղ մէսէլէսինէ տայիր էվրօբա դաղէթալարընքն թարաֆբմբզա կէթիրա.քլէրի խապէրլէրէ նիսպէթէն, պէլէտէլէրիմիզտէ հիւքմ խտէն էֆքեար, իրէրիսինի զաեէթ ֆէնա կէօրմէ.քտէ տիր։ Հէր քէս բէ.ք ալէա պիրմէ.քտէ տիր քի, էկէր Պէրլին մուահէտէսիյէ Դարատաղ իմպէրէթինէ թէր.քի լազմ կէլէն արազիյի Պապը Ալի իմպէրէթի մէղքիւրէեէ թէր.ք իթմէզ խտ, տէվլէթլէրի նախոշնուտա գբլաճաղ տրը, ֆագաթ շուրասը տախի մալիւմ տիւր.քի, էկէր Պապը Ալի մէղքիւր արազինին թէր.քինէ մուվաֆֆաղաթ իյլէր խտ, տէյիլ եալընըզ թէր.ք օլունաճաղ մահէլլէրին էհալիլէրի, իլա ճիվար էհալիլէր պէյնլէրինտէ տախի տահա զիեատէ մուխաթարալը պիր խօշնուտսուզլուգ հուսուլէ կէթիրէճէ.ք տիր։ Տահա զիեատէ մուխաթալը տէսիկիմին սէպէպի շու տուր.քի, տէվլէթլէր յուլիս 13 թարիխլի մուահէտէեէ բիտեէթ իթմէսի իչին տէվլէթի Ալիեէյի լճաղար իթմէ.ք խուսուսնտա, տէվլէթի միւշարիլէյհատա պիլ իթթիֆաղ լազնտ հարպ իթմէլէրի իհթիմալէն պուլունմաբզընտան, մէղքիւր թէր.քի մէմալիք մատտէսի էօյլէ գարբշբդլբզլար հուսուլէ կէթիրէճէ.ք տիր, քի, պունլարըն նէթիճէլէրինի շիմտիտէն քէշֆ էյլէմէ.քլիք միւշքիլ տիւր . . .։

«Պիլիրիզ քի, Իթալեա տէվլէթի թարաֆէյն միեանընտա մէվճուտ օլան միւշքիլատթը էօնիւնիւ ալմաղ իւղրէ, մէտհէ շահան սուրէթտէ սարֆը զայրէթ էյլէմէ.քտէ տիր, ֆագաթ շուրասը մալիւմ վէ մուհադդաղ տրը քի, պաղը տէվլէթլէրատէ պու խուսուտտա կիպլիճէ մուզայիրի հարէ.քէթ եօլունտա չայրշմադտա տրբլար։ Մէսէլա . . . (Էֆէ պոսրէրի էֆինդիսընտա, պոսրատքէ-դոսրէրէ էֆինդիսընտա թէ-սրբբբբ-սընտա ֆէ-դոսրէրէ էկօրէ-ընտ-ը։) Դարատաղլբար ֆիլվագբ շէճի տիրլէր, ֆագաթ Արնավուտլար գատար քէսիր իւլ ատէտ օրմատքգլարը իչին, պիր թարաֆտան մուավէնէթ մէմուլ իթտիքլէրինի ֆարզ իթմէ.ք պէճա տրը։

«Հուտուտը Եունանիեէ պահսընա կէլինճէ, պունտան ադտէմ, Եունանլբլարընը վէ Եունան էֆքեարընը իլթիզամ խտէնէրին իւմտէլէրի, մէմնէտի իգթիտարա վիւքէլայի հագբրէտէն տահա զիեատէ Եունան տավասընա միւսայիտ օլան զէվմթքն կէչէճէկինէ տայիր Իսթանպօլտան ալընան մէ.քթուպլար իւզէրինէ եէնիտէն քէսպի հաեաթ խտրմիշ խտ տէ, կէօրիւնիւր քի չիմտի պու իւմիտէր մահվ վէ զայիլ օլմուշլար տրը։»

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԴԱՀԻՐԼՏԷՆ ՄԷԹՈՒՊ (1)

Դահիրէ 16 մարտ 1880

. . . Միւէլլիֆ,

. . . . . .

Նասբլ քի իչթիմիշ օլմալբսընբզ, պուրաճա տիւշիւնիւրմիւշ օլան Հայկական պիր մէ.քթէպին պիր ոյտան էվվէլ ատբլաճաղը մէմուլտրը, վէ պու խուսուսու իչին թէշբիլ օլունան ընկերութիւն, օն ալթը քիշիտէն միւրէթթէպ պիր հէյեէթ թէշէ.քքիւլ իթմիշ տիր, վէ մէղքիւր ընկերութիւնա սիմ մէճիտիյէ 16 1/2 ղշ. լթիպարը իլէ, վէ պիր բաժին պիր ղշ. օլմադ իւղրէ, ահալիսէն հաֆթատա 1100 բաժինտէն զիեատէ հիսսէտար եաղբմբշ տրը, տիմէ.ք տիր քի, ոյտա 5000 ղշ. եաղբն պիր իբատա հասբլ օլմուշ տուր, վէ պունա կէօրէ մունթազամ սուբէթտէ եաղբնտա մէ.քթէպին ոյբմասը խապէրինի սիզէրէ վիրէպիլէճէկիմ տիր, մէ.քթէպտէ օգութատուրուճաղ լիսանլար, հայճա, ֆրանսըզճա վէ արապճատան խպարէթ օլաճաղ տրը։

Ահալիմիզին իչ պու թէշէպպիւսի մէտհէ շահան խտ տէ, սէպէպսիզ տէ տէյիլ տիր, զիրա, պունտան էվվէլ քիլիսէմիզին պին պէշ եիւզ լիրա իբատաբ սէնէվիյէսինի, միլլէթին կէօզիւ էօնիւնտէ պագը օլտուղու հալտէ, մէ.քթէպի վէ քիլիսէյի հիչ պիր տիւշիւնէն եօգ իտի, պու կիւնքի կիւն խտ, Մեսրովպ եպիսկոպոս ոյէսինտէ, մէղքիւր իրատաբընն հէբսի չիբիտիս պիթտի, նասբլ քի պունտան ադտէմտախի սիզէրէ պիլիրիմիշ իտիմ, միւմայիլէյհ եպիսկոպոս իլէ միլլէթ պէյնինտէ վուգուս պուլան տախա, Հագդանկէթ մէճլիսի թարաֆընտան հիւքմ օլունմուշ պիթմիշ տիր, վէ թէ.քմիլ քիլիսէ էմլա.քլարընքն հագդը, ճայիզ կէօրիւմիշ տիւր, մանթուպ օլունան մէպլաղ ինսէ 3600 Մբսբը լիրասընա եադբն օլմալը տրը, սէնէվի եիւզտէ պիր ֆայիզի իլէ, իշ պու մէպլաղ, զանն օլունուր քի, երկիրմի սէնէ միւատէթ զարֆընտա անճաղ էօտէնէ պիլիր, միմէ.ք տիր քի, օլ միւատէթէ դատար, միլլէթ քիլիսէսի հիչ պիր իբատընա մալիք օլմատաճաղ տրը, վէ պու պօրճ պիթթէնէ դատար, իբատընտատա պէշ փարա ալմատաճաղ տրը։

Ֆիլիսէնին իչի բարաս իլէ պիրտէ քեամիպի, պիր վարժապետի, դատուճու, ժամկոչ վէ սայիրէյէրինին իսէ, հէր պիրիսինին զանընք ամիզանէմէ կէօրէ, ոն պէշեր այբդ ալաճաղլարը օլմալը տրը, վէ պունտան ադտէ մատէա, պուրանքն միլլէթ ֆուգարալարընա մահիյէ պաղլանմըշ օլան պին ղշ. սաղ ադճէ իսէ, երկրմի այտան պէրու վէրիլէմէմիշ տիր, վէ պու կիւնքի կիւն, պունլարքն ահ ու ֆէրեատլարը, օլ մէրթէպէ չէտիա սուրէթտէ պուլունմադտա տբը.քի, Հայ օլան պունլարքն սբզբլթբսընը իշիթմէսին իչին, ժամա կիթմէմէսինի տահա միւրաճճահ թութմադտա տբրլար։

Միւէլլիֆ, իշ պու բէսմէն թանբմբշ օլան պօրճունն նէ՞բէտէն իլէ.բու կէմիշ օլտուղունուտա սիզլէրէ իյզահ խտէյիմ։ Իսկէնտէրիյէտէ, մէշհուր սարրաֆ Ցակոբ աղա ֆամիլեասը, Փարիզ հանընքն վէֆաթընտա, Երուսաղէմ վանքընա իթմիշ օլտուղու պիր գբթա կտակը, Մեսրովպ սրբազան պօղտուրմադ նիյէթի իլէ, Երուսաղէմ միաբանութիւնունտան օլ թարիխտէ պուրատա պուլունանԱստուածատուր վարդապետի հագարէթլէ պու թարաֆտան գաչբրմաեա մուվաֆֆադ օլտու, վէ կտակը պիթիրտի . . . միմանլէյհ Աստուածատուր վարդապետ, Երիմեան հագրէթլէրինին բաթրիարքլիկի էնտասընտա Իսթանպօլա կիտիպ, Մեսրովպ սրբազանը իսթէտտի, վէ պիր չօգ չալբշբգտան, վէ այլարճա պէ.քլէտի.քտէն սօնրա, բաթրի.քի միւշարիլէյհ, կիւճ հալ իլէ Սիւէիշ Առաջնորդունու ճէլպէ միւ.քթէտիր օլապիլտի։ Օրատա մուհա.քէմէյ չէ.քիպ, միւատտի վէ միւատտիալէյհ հագդլարընտա պիր գօմիսիօն թէշբիլինէ գարար վէրիլտի, վէ նիհայէթ «նէ օլմուշ օլմուշ» տէնիլէրէ.ք, իշ թամլը եէրինէ պաղլամագլըգա դարար վէրիլտի, վէ ի.քի հոգեւորականլար պիրի պիրիյլէ պարբշբբլարդ պիթիրիլտի, վէ Մեսրովպ սրբազան պիր ֆէբման վէ յաշրոռակ իլէ պու թարաֆա կէլտի, կէլտի էմմա, վա՛յ Մբսբրը Հայլարընա պաչարընտա քի, 1472 Ինկիլիզ լիրասը, իշ պու եօճուլուգա մէսարիֆ իթտիմ տիմէ.քտէ տիր, վէ կէլմիշ օլտուղու կիւնիւն իրթէսի կիւնի, պուրա քահանալարընտան Տ. Կարապետ քահանայը ճէլպ իլէ, մէպլաղը մէղպուրու միլլէթ սանտըղը պօրճունա մահսուպ, վէ սէնէվի եիւզտէ 10 ֆայիզի իլէ պիր սէնէտա եաղբրը, արճանագրութիւն իթտիրիր, Երուսաղէմ վարդապետինի դաչբրը, վէ Երուսաղէմ կտակընը պաթբրմբշ վէ միլլէթէ պիյիւ.ք պիր շան դաղանաբրմբշ օլտուղունտան, պու մէպլաղը սարֆ իտէր, յաքին նէ՞բէյ սարֆ իտէր, քիմնէյէ մալիմ մէյիլ տիր, վէ միֆբէտաթը եօգ օլտուղու հալտէ, ազալարտան կէրչի պաղբսընա դատպլ իթտիրիր իսէ տէ, պաղբլարը հիչ թանբմաբզլարընտան, իշ էօյլէճէ դալբը, էմմա, Տ. Կարապետ սէնէտի եաղբբպ վէ իմդա իթտիրմէզտէն եանի կէլտիկի կիւնիւն իլ.ք կիւնիւ, «Տ. Կարապետ պիր մէճիտիյէ նիշանընա լայբդ տբը» տէյի պիր արճանագրութիւն աչտրբը, վէ պիր կիւն օսնրա տախի մէղքիւր սէնէտի իմդալաթտրբը քի, արճանս դրութիւնտա քէնտի կէօզէրիմիլէ կէօրմիշիմ տիւր։

Իչպու մէպլաղ եավաչ եավաչ պիչիմէ.յէ պաչլար, չինքի սանաբզդտան ալապիլմէ.քլիկէ վագբթ ֆուրսաթ պուլամմբշ տբը. զիրա, կէլէն իրատ քէնտի այբզը իլէ մէսարիֆինի անճաղ գաբաեապիլմիշ. վէ նիհայէթ իւլէմմ, շու ալթատէ.քի թարիղի տիւշիւնէպիլմիշ տիր, եանի, քէնտիսի տէ պիր պաչդասընա պօրճու օլմուշ տուր քի, ոն.լար դաղբպ միլլէթ սանտըղընտան, Առաջնորդուն պօրճու տուր տէյէ.ք, իսատ.յէպիրինէրէ տէյի, վէ պունտա տախի մուվաֆֆադ օլապիլմիշ տիր. չէօյլէ քի, միլլէթիմիզին Գամալիկ գբսմը միւթիպէրանընտան մատէա, պուրանքն միլլէթ ֆուգարալարընա մահիյէ պաղլանմըշ օլան պին ղշ. սաղ ադճէ իսէ, երկրմի այտան պէրու վէրիլէմէմիշ տիր, վէ պու կիւնքի կիւն, պունլարքն ահ ու ֆէրեատլարը, օլ մէրթէպէ չէտիա սուրէթտէ պուլունմադտա տբը.քի, Հայ օլան պունլարքն սբզբլթբսընը իշիթմէսին իչին, ժամա կիթմէմէսինի տահա միւրաճճահ թութմադտա տբրլար։

Միւէլլիֆ, իշ պու բէսմէն թանբմբշ օլան պօրճունն նէ՞բէտէն իլէ.բու կէմիշ օլտուղունուտա սիզլէրէ իյզահ խտէյիմ։ Իսկէնտէրիյէտէ, մէշհուր սարրաֆ Ցակոբ աղա ֆամիլեասը, Փարիզ հանընքն վէֆաթընտա, Երուսաղէմ վանքընա իթմիշ օլտուղու պիր գբթա կտակը, Մեսրովպ սրբազան պօղտուրմադ նիյէթի իլէ, Երուսաղէմ միաբանութիւնունտան օլ թարիխտէ պուրատա պուլունանԱստուածատուր վարդապետի հագարէթլէ պու թարաֆտան գաչբրմաեա մուվաֆֆադ օլտու, վէ կտակը պիթիրտի . . . միմանլէյհ Աստուածատուր վարդապետ, Երիմեան հագրէթլէրինին բաթրիարքլիկի էնտասընտա Իսթանպօլա կիտիպ, Մեսրովպ սրբազանը իսթէտտի, վէ պիր չօգ չալբշբգտան, վէ այլարճա պէ.քլէտի.քտէն սօնրա, բաթրի.քի միւշարիլէյհ, կիւճ հալ իլէ Սիւէիշ Առաջնորդունու ճէլպէ միւ.քթէտիր օլապիլտի։ Օրատա մուհա.քէմէյ չէ.քիպ, միւատտի վէ միւատտիալէյհ հագդլարընտա պիր գօմիսիօն թէշբիլինէ գարար վէրիլտի, վէ նիհայէթ «նէ օլմուշ օլմուշ» տէնիլէրէ.ք, իշ թամլը եէրինէ պաղլամագլըգա դարար վէրիլտի, վէ ի.քի հոգեւորականլար պիրի պիրիյլէ պարբշբբլարդ պիթիրիլտի, վէ Մեսրովպ սրբազան պիր ֆէբման վէ յաշրոռակ ի

մազ, վէ կիճէ կիւնտիւզ տիվանլարան պէրի կէլմէզ. վէ միլէթ տէ, պագար քի, կէրչի քննիչ կէլտի կիթտի իսէ տէ, ենէ պիր սէ. մէրէ կէօրիւլէմէտի, վէ պունուն իւզէրինէ, Բաթրիդխանէ Առաջնորդու չաղբրբը, օ տա կիթմէզ. վէ պաշար միլէթ գաթի լիմիտ օլարագ իչի եիւղ իւսթիւ պրագմաեա։ Պու արատա, տիշարտան օլան մէղքիւր իւքի աղաճադլար, Մբոբը սանտրզընտան փարալարընը իսթէրլէր, վէ քիլիսէնին ճէմիի էմլաքլարընը հապս իլէ տավաեը գանընբլար, չէօյլէ քի պու կիւն սէքիզ կիւն տիւր քի, տիվան քէնտի հիւքմիւնիւ վիրմիշ պիթիրմիշ օլտուղունտան, հադգ սահիպլէրի սաերլան գալմլար, քէնտի աղաճադլարընը պա իլամ միլէթ քիլիսէսի էմլաքլարընտան թէէմինաթ ալթընա ալմբչար տբր, վէ կէրչի իշ պիթմիշ տիր, լաքին, միլէթտէ, պիր առաջնորդտան դուրթուլաեըմտէր իքէն, ճէմիի հուդուգունտան մահրում գալմբշ տբր, վէ իշթէ, 3600 Մբոբը լիրասը տէնիլէն պօրճտա պու պօրճ տուր։ Միւէլլիֆ, էօյլէ զանն իտէրիմ քի, պու պօրճ անճագ եիկիրմի սէնէէ գասար թէէտիյէ օլունապիլէճէք տիր, իմոի, սայէի վարչութիւնտա, հայտէ պաշդալարբ յլա.պէրապէր պիզ տախի «կեցցէ՝ Աղդն ու Սահմանադրութիւն» պաղրբշալըմ, նիհայէթ պու սան ֆիւթուհաթ, Մեսրուվպ սրբազան իչին պիւյիւք պիր չէրէֆ սայբլա սէզա տբր, չիւնքի, միլէթին պունճա վաղբթլարտան պէրու, էօթէտէն պէրուտէն ինամ ալտբղբ թօրրագլար, վէ խայրխահ գաթլար թարաֆլարընտան քիլիսէ վէ ֆուգարա նամընա իհտա իտիրմիշ օլան ճէսիմ արագիլէր վէ պինալար սիւչարբ թէհլիքէ օլմուշլար տբր։ Մբոբը Հայլարբ պունտան պէօյէ, իսթէր ադլասընլար, իսթէր կիւլսինլէր։ Միւէլլիֆ, եկէր վագթիմ միւսաատ լթոսէ իտի, տահա չօգ եաղաճագլարբմ վար իտի իսէ տէ, պու կիւնլիւք պու գասարը քեաֆի ատտ իտէրիմ, վէ իլավէթէն չունու տախի սեօյէրիմ քի, եաղաբգլարբմտա հիչ պիր միւպալաղա վէ եալան եօգ տուր։ * * *

Միլէթիմիզ Եիկիրմի սէնէ տիր Սահմանադրական տբր, վէ պիզատ եիկիրմի սէնէ տիր (մա թէէսիւֆի ազիմսէօյլէրիզ) ղալէթաճբլբդ մէյատանընտա պուլունմադատաեբզ. պու իւքի չօճուգ սայբի այնի սէնէտէ տօղմուշ, վէ պիրլիքտէ պիւյիւմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Պիզ տայիմա Սահմանադրութիւնուն սբհհէթ ու աֆիյէթինէ չալբշարագ, միլէթիմիզ իտարէսինէ դարշբլբդ պիր գօնթրօլ օլմուշուղ տուր, վէ իտարէյի միլէթ Սահմանադրութիւնու քէնտույէ պիր գալդան վէ սիրբը իտէրէք, տայիմա պիզիմ իտտաալարբմբզը չիւրիւթմէյէ չալբշտրգտան պաշդա, մահվբմբզա տախի գալդբշմբշլիսէտէ, հէր վուգուաթ հադգբմբզը թասատիդ լթմիշ տիր վէ լթմէքտէ տիր։ Եիկիրմի սէնէտէն պէրու բաթրիդ վէ բաթրիդխանէ վար տբր, վէ պուկիւնէ գատար, հիչ տէյիլ իսէ, ադլէ վէ նիզամա, վէ միլէթիմիզին մէնֆաաթընա մուվաֆբգ, պիր դալէմ իչ իճրա իտէպիլտիկի տախի կէօրիւլէմէմիշ տիր։

Շու պալէատէքի մէքթուպ, քէմալի թէէսիւֆ իլէ օգունտա ճայիզ տիր, զիրա, Մբոբը կիպի պիր եէրտէ պիլէ, միլէթճէ իտարէմիզտէ պու մէրթէպէ սույի իսթիմալ զուհուրա կէլտիքտէն պաշդա, բաթրիդխանէ տախի, պու կիւնէ գատար, նէ էվվէլինտէն վագբֆ օլարագ էօնիւնիւ տրմադլբզը տիւշիւնմուշ տիւր, վէ նէ տէ պու կիւն տախի պիր չարէսինէ պագատպիմիշտիր, պիզ եիկիրմի սէնէտէն պէրու, պէն քէրբէ սեօյլէմիշիզ տիր, թէքրարէն սեօյլէրիզ, պու եօլտա միլէթ իտարէսի օլմազ վէ օլմազ. թաեսընտան տէյիշիլմէսի լապիտտ տիւր։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ.

ՍԲԲ ՍԹԱՖՕՐԹ ՆՕՐԹԳԲԹԸՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

Մալիեէ նազբբը սբբ Սթաֆօրթ Նօրթգբթ, մարտ 23 տէ Հաքնէյատէ թէճէնմիւ իտէն պիր միթինկտէ աթիտէքի նութգու իրատ էյլէմիշ տիր.

Պիզիմ ֆբբդամբզտան օլմաեան գէլատէ սաեէսինտէ քէնտի դանօնը էսասլարինի վաղ լթմիշ օլան Ավսթրիա կիսկի պիր մուազզամ տէվլէթը մէշրութատան պոհս լթտիյի հալտէ ըէսը հիւքիւմէթէ կէչտիկինտէ, տէվլէթը միւշարիլէյհաեը, տայիմա վէ հէր եէրտէ հուրիւէթին տիւշմէնի օրմուշ տուր կիսպի կէօսթէրմէքլիկէ թէրէտտիւտ էյլէմէմիշ տիր։ Միւշարիլէյհ, Ավսթրիա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրինի եէքտիկէրի իլէ մուդաեէսէ իտէրէք էկէրչի Ռուսիա տէվլէթի ումմումէն հուրրիեէթէ տօսթ օրմամբշ իսէ, պարի Սլավլբբ իչին հուրիւէթին պիր տօսթը պուլընմբշ տբր։ Միւսիւ Կլատսթբն Ավսթրիա տէվլէթի հադգընտա պու եօլտա պիր լիսան գուլլանմաօբնտա հէր քէս միւշարիլէյհին էմրի պասիրէթ խիլաֆբնտա պուլընտբզընը հիսս էյլէմիշ տիր (պագբշար)։

Շունու տախի միւսաատէնիզլէ պէեան իտէրիմ քի մէղքիւր ատէմի պասիրէթ եալընբզ Ինկիլթէրրաա տէյիլ Ավսթրիաա տախի հիսս օլընմբշ տբր։ Ինկիլթէրրա հէյլեէթը վիւքէլասը պու կիւն էօյլէ պիր մուհիմմ թէլէկրաֆ ախզ լթմիշ տիր քի պիդէ մուխալիֆ էֆքարտա պուլընանլարբն մէրադ իտիպ մէղքիւր թէլէկրաֆբն թէպլիղինի հիւքիւմէթտէն թալէպ էյլէմէլէրինի թավսիեէ իտէրիմ։ (Ռույի բիդա ալէամէթլերի)։ Մէղքիւր թէլէկրաֆ, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Վիէննա սէֆիրի սբբ Հէնրի էյիբթատան ախզ օլընբզ, բարլամէնթաեա թէպլիղ իտիմէսի եախօտ դաղէթալար վասթասբ.յա Ինկիլիզ էհալիսինէ պիլտիրիլմէսի բէճասբ.յա թարաֆբմա քէշլտէ գբլընմբշ տբր (պագբշարլար)։ Իշ պու թէլէկրաֆբն մանէասընը պիր էյտճէ ունլամագ իչին միւսիւ Կլատսթբնբն կէչէն կիւն Լիտինպուրկտա մուզիդա սալասընտա իրատ լթտիյի նութգբն ալթտէքի ճիւմլէսինի գբտամ իտէրիմ. «Էլպէթթէ իչթիմիզ օլմալբսընընդ քի Ավսթրիա իմբէրաթօրու, Ինկիլթէրրա սէֆիրի սբբ Հէնրի էյիբթը հուզուրընա տավէթ իտիպ, Կլատսթբն նամընտա օլան պիր քիմէնէնին, Ավսթրիանընն խարիճի բօյիթիդասընը թահսին լթմէեէն պիր քիմսէ օրուղունու, վէ լօրտ Պիքնսֆիլտ հէյլեէթը վիւքէլասընը մէսպիր ֆբբդա, խուսուսի իլէ միւսիւ Կլատսթբնբն նութգընտա իզհար էյլէտիյի էֆքեարա խբտմէթ լթտիյի հալտէ ըէսը հիւքիւմէթէ կէչտիկինտէ միւսթագպէլ նէ ընընք քէսպ իտէճէք տիր տէյի քէնտի քէնտիմէ սիւալ լթմէք մէճպուրիեէթինտէ պուլընմադատաեբմ։ Միւշարիլէյհին պաղբ խուսուստա դապուլ էյլէտիկն մագսատէն տօլաեը պէեանը էսէֆ իտէրիմ, միւշարիլէյհին ըէսը հիւքիւմէթէ կէչմէսինին, տէյլ Ինկիլթէրրա էհալիսի, իլլա Էւրօբա միլէթլերի իզէրինէ նէ՞նէթճէսի օլապիլիր։ Ինկիլթէրրա սէպաթ ու հուդուգընը թերք իտիպ վէ գուրթարարգ տէյի զանն լթտիկիմիզ հալէ պէթէքբար կիրիֆթար օլտբզընտա Էւրօբատա նէ թէէսիր հասբլ օլաճաղընը բէք էյի պիլիրիզ։ Շունու տախի պիկիրիմ քի պաղբ Էւրօբա տէվլէթլերի միւսիւ Կլատսթբնբն քէնտի հադգլարընտա գուլլանտբզը լիսանտան զիեատէսիյէ միթէէսիր օլմբշլար տբր։ Մէղքիւր տէվլէթլէր, Ինկիլթէրրանընն միթթէֆիգլերի օլտբզլարբ հալտէ, միւսիւ Կլատսթբն մինասէպաթբ ատօթանէյի մուհաֆազա լթմէեէճէք վէ հաթթա Էւրօբա միւսալէհասընը թէէմին գբլմաեաճագ պիր թարդտա լիսան գուլլանմբշ տբր։

Էկէրչի Էւրօբատա լօրտ Պիքնսֆիլտին հիւքիւմէթինտէն տահա զիեատէ միւսիւ Կլատսթբն թարաֆընտան թայէկիպ օլընաճագ պիր զաթ թարաֆընտան պունտան չէնտ կիւն ադտէմ վուգու պուլտուղու կիպի, մէղքիւր մուազզամ տէվլէթ հադգընտա պահս օլընաբզընտա, Ավսթրիա իմբէրաթօրընընն, վէ էհալիսինին հիտիեաթընը զիեատէսիյէ միթթէսիր գբլապիլիր, վէ թապիաթի իլէ իքի մուազզամ տէվլէթլէր միանընտա մէվճուտ օլան մինասէպաթը հասէնէեէ իրատբ սէքթէ իպէպիլիր պիր լիսան գուլլանբմասբ պիր թագբմ մահզուրլարբ տավէթ իտէր։

Միւսիւ Կլատսթբն, էմնալի նատիրէն կէօրիւլէն միւշքիլաթը ֆէվգէլատէ սաեէսինտէ քէնտի դանօնը էսասլարինի վաղ լթմիշ օլան Ավսթրիա կիսկի պիր մուազզամ տէվլէթը մէշրութատան պոհս լթտիյի հալտէ, տէվլէթը միւշարիլէյհաեը, տայիմա վէ հէր եէրտէ հուրիւէթին տիւշմէնի օրմուշ տուր կիսպի կէօսթէրմէքլիկէ թէրէտտիւտ էյլէմէմիշ տիր։ Միւշարիլէյհ, Ավսթրիա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրինի եէքտիկէրի իլէ մուդաեէսէ իտէրէք էկէրչի Ռուսիա տէվլէթի ումմումէն հուրրիեէթէ տօսթ օրմամբշ իսէ, պարի Սլավլբբ իչին հուրիւէթին պիր տօսթը պուլընմբշ տբր։ Միւսիւ Կլատսթբն Ավսթրիա տէվլէթի հադգընտա պու եօլտա պիր լիսան գուլլանմաօբնտա հէր քէս միւշարիլէյհին էմրի պասիրէթ խիլաֆբնտա պուլընտբզընը հիսս էյլէմիշ տիր (պագբշար)։

Շունու տախի միւսաատէնիզլէ պէեան իտէրիմ քի մէղքիւր ատէմի պասիրէթ եալընբզ Ինկիլթէրրաա տէյիլ Ավսթրիաա տախի հիսս օլընմբշ տբր։ Ինկիլթէրրա հէյլեէթը վիւքէլասը պու կիւն էօյլէ պիր մուհիմմ թէլէկրաֆ ախզ լթմիշ տիր քի պիդէ մուխալիֆ էֆքարտա պուլընանլարբն մէրադ իտիպ մէղքիւր թէլէկրաֆբն թէպլիղինի հիւքիւմէթտէն թալէպ էյլէմէլէրինի թավսիեէ իտէրիմ։ (Ռույի բիդա ալէամէթլերի)։ Մէղքիւր թէլէկրաֆ, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Վիէննա սէֆիրի սբբ Հէնրի էյիբթատան ախզ օլընբզ, բարլամէնթաեա թէպլիղ իտիմէսի եախօտ դաղէթալար վասթասբ.յա Ինկիլիզ էհալիսինէ պիլտիրիլմէսի բէճասբ.յա թարաֆբմա քէշլտէ գբլընմբշ տբր (պագբշարլար)։ Իշ պու թէլէկրաֆբն մանէասընը պիր էյտճէ ունլամագ իչին միւսիւ Կլատսթբնբն կէչէն կիւն Լիտինպուրկտա մուզիդա սալասընտա իրատ լթտիյի նութգբն ալթտէքի ճիւմլէսինի գբտամ իտէրիմ. «Էլպէթթէ իչթիմիզ օլմալբսընընդ քի Ավսթրիա իմբէրաթօրու, Ինկիլթէրրա սէֆիրի սբբ Հէնրի էյիբթը հուզուրընա տավէթ իտիպ, Կլատսթբն նամընտա օլան պիր քիմէնէնին, Ավսթրիանընն խարիճի բօյիթիդասընը թահսին լթմէեէն պիր քիմսէ օրուղունու, վէ լօրտ Պիքնսֆիլտ հէյլեէթը վիւքէլասընը մէսպիր ֆբբդա, խուսուսի իլէ միւսիւ Կլատսթբնբն նութգընտա իզհար էյլէտիյի էֆքեարա խբտմէթ լթտիյի հալտէ ըէսը հիւքիւմէթէ կէչտիկինտէ միւսթագպէլ նէ ընընք քէսպ իտէճէք տիր տէյի քէնտի քէնտիմէ սիւալ լթմէք մէճպուրիեէթինտէ պուլընմադատաեբմ։ Միւշարիլէյհին պաղբ խուսուստա դապուլ էյլէտիկն մագսատէն տօլաեը պէեանը էսէֆ իտէրիմ, միւշարիլէյհին ըէսը հիւքիւմէթէ կէչմէսինին, տէյլ Ինկիլթէրրա էհալիսի, իլլա Էւրօբա միլէթլերի իզէրինէ նէ՞նէթճէսի օլապիլիր։ Ինկիլթէրրա սէպաթ ու հուդուգընը թերք իտիպ վէ գուրթարարգ տէյի զանն լթտիկիմիզ հալէ պէթէքբար կիրիֆթար օլտբզընտա Էւրօբատա նէ թէէսիր հասբլ օլաճաղընը բէք էյի պիլիրիզ։ Շունու տախի պիկիրիմ քի պաղբ Էւրօբա տէվլէթլերի միւսիւ Կլատսթբնբն քէնտի հադգլարընտա գուլլանտբզը լիսանտան զիեատէսիյէ միթէէսիր օլմբշլար տբր։ Մէղքիւր տէվլէթլէր, Ինկիլթէրրանընն միթթէֆիգլերի օլտբզլարբ հալտէ, միւսիւ Կլատսթբն մինասէպաթբ ատօթանէյի մուհաֆազա լթմէեէճէք վէ հաթթա Էւրօբա միւսալէհասընը թէէմին գբլմաեաճագ պիր թարդտա լիսան գուլլանմբշ տբր։

Էկէրչի Էւրօբատա լօրտ Պիքնսֆիլտին հիւքիւմէթինտէն տահա զիեատէ միւսիւ Կլատսթբն թարաֆընտան թայէկիպ օլընաճագ պիր զաթ թարաֆընտան պունտան չէնտ կիւն ադտէմ վուգու պուլտուղու կիպի, մէղքիւր մուազզամ տէվլէթ հադգընտա պահս օլընաբզընտա, Ավսթրիա իմբէրաթօրընընն, վէ էհալիսինին հիտիեաթընը զիեատէսիյէ միթէէսիր գբլապիլիր, վէ թապիաթի իլէ իքի մուազզամ տէվլէթլէր միանընտա մէվճուտ օլան մինասէպաթը հասէնէեէ իրատբ սէքթէ իպէպիլիր պիր լիսան գուլլանբմասբ պիր թագբմ մահզուրլարբ տավէթ իտէր։

Միւսիւ Կլատսթբն, էմնալի նատիրէն կէօրիւլէն միւշքիլաթը ֆէվգէլատէ սաեէսինտէ քէնտի դանօնը էսասլարինի վաղ լթմիշ օլան Ավսթրիա կիսկի պիր մուազզամ տէվլէթը մէշրութատան պոհս լթտիյի հալտէ ըէսը հիւքիւմէթէ կէչտիկին

ԻԼԱՆԱԹ

ԸՆԹԱՑՔ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ
ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ
ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿՆ ԱՌԱՋԻՆ
ՏԱՐԻՈՑ ՀԱՄԱՐ

Աշխատասիրեաց
Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՆՇԵԱՆ

Նախկին աշակերտ Սուրբ Ներսէսեան Վարժարանի

112 երեսէ բաղկացեալ սոյն դասագիրքը Գաղիացի հռչակաւոր մանկավարժուհի Տիկին Բաբ Քարանթիէի հետեւողութեամբ պատրաստուած և Պ. Բարոզի, ուրիշ նշանաւոր մանկավարժի մը, բազմաթիւ խնդիրներովը ճոխացեալ բլլալով, կը ծախսի գլխաւորաբար Ս. Ղուկասեան գրատունը, Եէնի ճամի Զիլմնկիրլիք ճատէսի թիւ 2, և բոլոր Հայ գրավաճառաց քով։

գին 100 փարա։

Պու կիւզել տէրս քիթապը, հիշ չիւբհէմիզ եօգտուր քի չօգ մէքթէպլերիմիզտէն դապուլ օլունարագ, Սուրբենեան մէքթէպի մէյվէսի պուլունան միւէլլիֆ էֆէնտի, կէնճ չաղընտա թէշվիգ գելընը։

ԲՆՆԱԿԱՆ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Ըստ նարագոյն Պատմական, Լեզուաբանական և Բանասիրական տեղեկութեանց

Յ. Մ. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆԻ

ՄԱՍՆ Ա.
ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ
1880

Ինչպէս որ անուանէն կիմացուի թէ այսչափ դարաւոր Հայոց պատմութեան վրայ քննութեան ելնելն ամեն գրագիտի գործ չէ. իր անուան տակ գործոյն ամենածանր աշխատութիւնը կը տեսնուի. ասանկ գործի կամ աշխատութեան մը չատեր անհամբեր կսպասէին և ամեն ժամանակ գրավաճառաց դիմելով կը հարցուցանէին թէ Ս. Փարագաշեանի Քննական Հայոց Պատմութիւնը ելա՞ւ արդեօք. արդ՝ Արզո հեղինակը խնդրէ՝ որ ժողովրդեան փափաքածը իրենց տալու համար ազգարարեմք հոսոյն ամենածանր աշխատութեան աթաջին մասը ելաւ Ի գին մէկ արծաթ մէռիսի. կեդրոնատեղին է Յ. Գալաֆեան գրավաճառանոցները Զագմագճըլար փողոց. թիւ 20 և Տիւրքճի խան վարի յարկ թիւ 23 և ուրիշ Հայ գրավաճառաց քով։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԲԱՌԱՐԲՆՈՒԹԻՒՆ

Ուղղութիւնք ընթերցուածոց
Մատենագրութեանց նախնեաց
եւ Նշանակութեան բառից ինչ

ԳՐԵԱՑ
Նորայր Բ. Բիւզանդացի

128 երեսէ բաղկացեալ ութաժալ գրքոյկ մատենիկ մ՝է բաժանեալ յերկուս մասուանս։ Առաջնոյն մէջ Պ. Նորայր կը քննէ մինչև յարգ հրատարակեալ նախնեաց մատենագրութիւնքը, Եղնիկ, Խորենացի, Փարպեցի, Ոսկեբերան, Ագաթանգեղ, Փ. Բիւզանդացի, սրբոյն Բարսղի վեցօրեայն, Լայլն Լայլն, ուղղելով բաղում վրիպակ ընթերցուածներ և դուրս հանելով հեղինակին կամ թարգմանչին հարազատ միտքը և խմաստը։ Երկրորդ մասին մէջ Պ. Նորայր դոյզն ճաշակ մը կընծայէ իւր Հայերէն լեզուի ընդարձակ բառարանին որու կաշխատի շատ տարիներէ ի վեր, ճշդելով բառերուն նշանակութիւնը, պէտպէս առմունքները և ստուգաբանութիւնը։

Ամենայն օք որ կը պարապի յուսումն Հայերէն լեզուի և մատենագրութեան, պէտք է որ ստանայ այս մատենիկը։ Կը գտնուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով, Յ. Արշակ էֆէնտիի խանութը ի Ղալաթիա և Վայրի գրավաճառանոցը ի Մեծ փողոցն Բերայի։

Դին 12 դահեկան արծաթ։

Պու քիթապ, լիսանճա մէրազլարը տէր.քեար օլան զամանը իչին բէք մէֆիտ մէ չատանը տիգգաթ պուլունտուղունտան, հիշ չիւբհէմիզ եօգ տուր քի, ճիւմլէսինին պատիի մէհտունիյյէթի օլաճագ տարը։

Ա. ԱԶԱՏԱԽՈՀԵԱՆ
Քանդպարտ-Ընդ և Հայ Հանդարտ

Գրականութիւն և Հայ մամուլ է Կ. Պոլիս

Արամեան մատուր տպագրութեամբ ութսուն երեսէ բաղկացեալ այս տետրակն ընդարձակ փիլիսոփայական բառարանի Նախաբանին առաջին մասն է, որ իմաստասիրական տեսակետով ակնարկ մը կը պարունակէ Դրադատութեան և Գրականութեան վրայ։ Վարժարանաց զարգացեալ աշակերտաց ալ կրնան մեծապէս օգտիլ այս գրքին ընթերցումէն, որ արծաթ հինգ դահեկան կը վաճառուի Պոլսոյ և Բերայի գրավաճառաց քով։

INJECTION
AU
MATICO
De Grimault et Ce

Բարիստէ Վիվիէն օգաղընտա 8 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ մաղազատա մուգիմ Կրիմոլ վէ Գումբանեասընըն, բէրու մէմալիքինտէ հասըլ օլան Մաթիքօ աղաճը եարրագլարընտան թէրթիպ ութմիշ օլտուղու իչպու չիրինկա սուեու, պիր գաչ սէնէ զարֆընտա տիւնեանընն հէր թարաֆընտա քէսպի չէօհրէթ էյլէմիշ տիր։ Պու իլաճ էն չէտիտ ագընթըլարը տախի (էքզիմա) աղ վագրթ զարֆընտա էյի իտէր։

CIGARETTES
INDIENNES
DE CRIMAULT &Co.

Բարիստէ մուգիմ Կրիմոլ վէ Գումբանեասընըն թէրթիպ էյլէմիշ օլտուղու, վէ Սիկարէթ Էնտիէն թապիր օլանան իչպու սիկարալար, թըքնէֆէտ վէ սինիրտէն հասըլ օլան էօքսիրիւք։ պօղազ վէ սէս գըսընմասը, վէ եիւզտէքի սինիր սըզըրընա վէ ույգուսուզլուղա բէք ֆայտէլի օլուպ, մէղբիր իլէթլէրէ սիւչար օլանլար, իչպու սիկարանընն թիթիւնիւնիւ իչէրի չէքսէլէր, էլ վիրիր, խոսթալրգ անինտէ տէֆ օլուր։ Խըրթլագ վէրմի իլէ ինսանընն նէֆէս ալըպ վիրտիկի ալէաթլարընա մախսուս քեաֆիֆէյի էմրազը էյլէչթիրիր։

Հէր պիր սիկարանընն իւզէրինտէ, Կրիմոլ վէ Գումբանեասընըն իմզասը վար տիր։

Սաթը ըր պէօյուք և ճզոխանէ լէրտէ։

ՄԻԻՆԹԷԽԻՊԱԹ ԻԻԼ
ԷՆԱՐԸ ՊԷՐԿԻԻԶԻՏԷ

ՀԱՏԸՆՏԻՐ ՔԵՐԹՈՒԱԾՔ
ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՔ

Հանդերձ կարեւոր դիտելիօք և բառից ծանօթութեամբք

ՄԻՀՐԱՆ Պ. ՍՐԱՊԳԱՇԵԱՆԸՆ

Մարիֆէթիյէ ճէմ ու թէրթիպ
օլունմուշ տուր

ՃԻԼՏԻ ԷՎՎԷԼ

Եիւզ ալթմըշ սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ, վէ էնվայի թիւրքճէ չէիրլէր միւնտէրիճ պուլունան պու բիսալէ, քիթապճըլարտա պուլունմագտա, վէ պիրէր չէյրէք մէճմիայէ յէ սաթըլմագտա տըր։

ԹԸՊԴԸ ԷԼՄԱՍԱ ՊԷՆՋԻՐ
ԹԱՇԼԱՐ

Իչ պու թաշլար զիւեատէսիյլէ բարլագ օլուպ, սու կիպի պէրրագ վէ ասըլ էլմասան անճաղ թէճրիպպէ իլէ թէֆրիդ օլընապիլիր։ Պէտէլինի ալտրգտան սօնրա, իսթէնէնէ, տօղրուտան տօղրուեա, կէօմրիւք վէ նավլուն բէսամի թարաֆըմըզտան թէսվիեէ օլընմագ չարթեյլա իչ պու թաշտան կէօնտէրիրիզ։

18 գրամը պէր ալթուն եիւզիւք 18 ֆրանգ

18 գրամը պիր չիֆթ քիւբէ 18 ֆրանգ տըր։

Պունլար թըպդը եօգարբատ բէսամի կէօրիւլէն եիւզիւք վէ քիւբէ կիպի տիր։

60 սանթիմէթրիք բոստա բուլմուգտալրնտէ, իչ պու էրմաղարը բէսիմի ալտիւմինի կէօնտէրիրիզ։

Մէքթուպ եազանլար չու ատրէսէ մէքթուպ եազմալը տըրլար։

Jules Lutzé,
Paris, 16. Boulevard Voltaire.

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ.
ԿԱՐԱՊԵՏ Ֆ. ՓԷՆՈՒԵԱՆ

COMPAGNIES
ANONYMES FRANÇAISES

ՏԷՆԻԶՏԷ ՄԱԼ ՍԻԿՈՒՐԻԹԱ ԻՏԷՆ ԱՆՕՆԻՄ
ՖՐԱՆՍԸԶ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

Իչ պու գումբանեալարտան Դէնիզտէ Մէրքէր 1857 տէ իհտաս օլունուպ, սերմաեէսի Է-Ն Դէօն Ֆրանգ
Մէլէ-ղէն 1857 տէ իհտաս
օլունուպ, սերմաեէսի Է-է Դէօն Ֆրանգ
Բրէէզրանս 1869 տա իհտաս
օլունուպ, սերմաեէսի Է-է Դէօն Ֆրանգ
Սէ-է-ռէրէ 1836 տա իհտաս
օլունուպ, սերմաեէսի պէր դէս-է Դէօն Ֆրանգ տըր։

Պալատ իչար օլունան տէնիզ սիկուրիթասը գումբանեալարը, պիրլէշմիշ օլտուգլարընտան, վէ քէնտի իհթիեաթ ագչէլէրինին ճէսամէթի հասէպիլէ, զաեէթ ֆայտէլի չարթլարընա սիկուրթա խոպ վէ թէկմինտիր մուքէմմէլ իթա էտէպիլիրլեր։

ԽԻԻԼԱՍԱ

Մէ-է-ռէնէլէրին հասըլմըր

1876 տա հասըլ օլան քեար	684,266 ֆրանգ
1877 » » » »	371,547 »
1878 » » » »	347,256 »
Եէքիւնի քեար	1,403,169 »

1878 դէկէմբէր 31 տէ օլան ընէթիմը

Սէրմաեէ	8,500,000 ֆրանգ
Բեարատան ալըզ օնմուշ իհթիեաթ ագճէսի	1,763,566 »
Թէհլիքէեէ դարչըլըզ հըֆզ օլունմուշ ագճէ	1,823,314 »
Եէքիւն	12,086,880 »

Իսթանպոլ ահէնթասու
Մ. Ֆ. ԱԼՊԻՆԻ

Ահէնցիախանէ, Դարա քէօյ քէօրրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա տըր։
Թէլլալը մախսուսը
Տ. ԳՈՒՐԹԷԼԼԻ

ԷՏԻՆԲՈՒՐԳՏԱ
ՆՈՐԹ ԲՐԻԹԻՇ ՐՈՊԷՐԹ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸՆԸՆ ՄԱՄՈՒԼԱԹԸՆՏԱՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՃԻՆՍ ԼԱՍՏԻԿ ԴԱԼՕՇԼԱՐ

Պու կիւզել գալօշլար Իսթանպոլ բիացասընտա չօգտան պէրտ թանըլմըշ վէ ճինսլէրին էյլիկինէն էհալի տայիմա խօշնուտ օլմուշ տուր։

Իշպու գալօշլարըն այնի մարգա ելէ թագլիտի զուհուր ութմիշ օլտուղունտան սագընըմասը իսթար օլսունուր։

Պիզիմ գալօշլարըմըզ, մէզբիւր թագլիտ գալօշլարըն տէօրթիֆթինի էսկիսիր։

Էհալի պիզիմ գալօշլարը ալարզը վագթ պագմալը քի էօքճէլէրին ալթընտա ապան տանկա օլսուն, վէ քէնարընտա էտինպուրկ եազըլը օլսուն։ Վէ հէր պիր կալօշլարըն իչինտէ տէ թէրազի մարգա օլաճագ տըր։

Պիզիմ գալօշլարըմըզ սաթըլըր Գալաթատա Գարաքէօյտէ պէօյիւք ճատտէսէ Նօ. 5 Տիամանտիտ Եօրկիատիսին մաղազասընտա, վէ Իսթանպոլտա Սուլթան Համամընտա Դամանտօ խանը ալթընտա Նօ. 68 տէ միւսիւ Սթամատիատիս մաղազասընտա։

A
LA BELLE
JARDINIERE
Ա ԼԱ ՊԷԼ ԺԱՐՏԻՆԻԷՐ
Վ. ԹԻՐՆԿ Է ԳՈՒՄ. Վ. ՇԸՄԻ

Գալաթատա Բարա քէօյտէ վագը 27 նիւմէրօլու մաղազանը աչաղը գաթընտա երքէք վէ չօճուգլար իչին Բարիս վէ Վիէննայնը պիրինճի ֆապրիգալարը մամուլաթընտան օլարագ եարըմըշ հաղը էսկայ վէ գատընլար իչին մանթօլար սաթըլը։

Մէզբիւր մաղազանը իւսթ գաթընտա տախի Բարիս վէ Լոնտրանը պիրինճի ֆապրիգալարը մալէրինտէն էնվայի եէնս գումաշ թօքտան վէ արչըն իլէ սաթըլմագտա տըր։

LA CENTRALE
ԼԱ ՍԱՆԹՐԱԼ
ԼԱ ԳԷՍ ՄԷՐԻՏԻՕՆԱԼ
Լ'ԻՆՇԻՎԷՐՍԷԼ

Մէզբիւր իւչ Ֆրանսզ սիկուրիթա գումբանեալարը, մուայեէն ֆիեաթլա աթէչէ գարշը սիկուրթա խէրլէր։

Մահէլլը մէրքէզի, Բարիստ Բիշիսէօ սոգաղընտա 108 նիւմէրօտա տըր։

Մէզբիւր իւչ գումբանեալարրն, մէմալիքի Շահանէ իլէ Եունանիսթանընն պաշ աճէնթասը, Իսթանպոլտա միւսիւ ՖՈՐԹԻՆԷ ԺՈՒՐՏԱՆ տըր։

Թաֆսիլի մալիւմաթ ալմագ, վէ էպնիէլէրինի սիկուրիթաեա վաղ իթմէք իսթէեէլէրին, Դարաքէօյ քէօշրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա պաշ աճէնցախանէեէ, վէ Գալաթատա էսքի պօրսա գարշըսընտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Մարքիզիեէ, վէ Գոնթուար Մարիթիմ, Մէլիւզին, Բրէվոխան, վէ Սէքուրիթէ Նման տէօրթ Ֆրանսզ սիկուրիթա գումբանեալարը չիրքէթինին թէլլալը մախսուսը միւսիւ Տ. Գուրթէլլիեէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լոնտրա 1 Ապրիլ

Ինկիլիզ գոնսոլիտ	98- 1/4
Էսհամբ Ռումմիէ աչըլը	10- 7/16
» » գարանը	10- 3/4
1865 Իսթիգրազը	11- 3/8
1869 »	11- 1/4
1871 »	56- 3/4
1872 (Պոն տիւ Թրէզոր)	18-
1873 »	10- 1/2
Օսմանլը Պանգասը	11- 3/8
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	86- 1/4
Մըսրը իսթիգրազը պիրլէշմիշ	58- 1/4
» իսթիեազլը (չըմէնտ.)	88-
Տէվլէթը Սվէտին 1877 իսթիգրազը	89- 3/4
Տաբրա սանիէ	68- 1/2
Մըսրըն Բոչիլա իսթիգրազը	87- 3/8
1877 Մահարիսթան էհամը	88- 1/4
Դամպիս Բարիզ 3 տպ վատէ	

Բարիս, 1 Ապրիլ

Ֆրանսզ ֆոնտսու 3 %	85- 50
» » 3 % Ա. մորթիսմանը	85-05
» » 5 %	118-30
Էսհամը Ռումմիէ աչըլը	10-60
» » գարանը	10-67 1/2
1865 Իսթիգրազը	58-75
1869 »	56-25
1873 »	53-75
Ռումէլի չըմէնտը. թահվիլա.	36-25
Օսմանլը Պանգասը	538-75
Գրէտի Լիոնէ	940-
Ռուս ֆոնտսու 5 % (1877	92- 1/4
Ռուսիարն Շարք իսթիգրազը	61- 3/4
Իսպանիա ֆոնտսու	84-50
Մըսրը իսթիգ. պիրլէշմիշ	297-50
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	16- 3/8
Դամպիս Լոնտրա իւզէրինէ	25-27

Բարիս, (Պուլվար) 1 Ապրիլ

Ֆրանսզ ֆոնտսու 3 %	118-93 3/4
Էսհամը Ռումմիէ	10- 67 1/2

Վիէննա, 1 Ապրիլ

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիա	118-75
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	16-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ռում. մարտ 22 ազմ. գր.	11- 7
» » մարտ 24 սպհ. աչ.	11- 6
» » Էն եիւքսէք	11- 6
» » Էն աշաղը	11- 4
» » Սաաթ 5 տէ	11- 3
1863 Իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.	-
1865 » » 6 % ֆ.	-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
1872 » (Պոն տիւ Թրէզոր	-
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
Ռումէլի չըմէնտրֆէր	34-1/4
Բէրօր ֆ-ր-	05-
Հէվալէսիզ ֆ-ր-	20-
Ագչէ ֆայիզի %	09-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	-
Սօսիէթէ ժէն 6 %	-
Իսթանպոլ Պանգասը	-
Սօսիէթէ Օթօման	-
Թրամվայ 5 %	-
Լավրիսմ (մատէն)	-

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 դրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-06
Ֆրանսզ ալթունու	87-35
Բոլ	90-14
Գրիմից ալթունու	51-17
Պէեազ մէճիտիյէ	107-05
Մէթալիք	213-29
Պէշլիք	198-
Պագըր	605-
Գարպոն զայիմէսի գարիք	8-52

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1010-
Էն աշաղը	1000-
Սաաթ 5 տէ	1010-